

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2002/2003

Februari/Mac 2003

HIS 213 – Sumber dan Prinsip Perundangan Islam

Masa : 3 jam

Sila pastikan kertas soalan ini mengandungi **ENAM [6]** soalan di dalam **DUA [2]** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Setiap soalan membawa nilai markah yang sama. Jawab **EMPAT [4]** soalan sahaja.

1. Jelaskan maksud istilah-istilah berikut:

- [a] Hukum *taklifi* (تكليفي) dan hukum *wad'ie* (وضعي). [25 markah]
- [b] '*Azimah* (عزيمة) dan *al-'illah* (العلة). [25 markah]
- [c] *Qiyas syabah* (قياس شبيهة) dan *mafhum muwafaqah* (مفهوم الموافقة). [25 markah]
- [d] *Zanni al-Dalah* (ظني الدلالة) dan *taqlid* (تقليد). [25 markah]

2. Huraikan secara terperinci **TIGA [3]** daripada maksud pernyataan di bawah:

- [a] *al-Istishab al-'adam al-asli* (الإستصحاب العدم الأصلي) . [25 markah]
- [b] *Qiyas dalalah* (قياس دلالة) . [25 markah]
- [c] *Hukuman hudud boleh digugurkan dengan adanya syubhat* (تدراً الحدود بالشبهات) . [25 markah]
- [d] *Ijma' lafzi* (إجماع لفظي) . [25 markah]

3. Jelaskan hujahan serta bincangkan kekuatan **TIGA [3]** daripada sumber-sumber hukum syari'at berikut :
- [a] **al-Ijma'** (الإجماع) . [33 markah]
 - [b] **al-Sunnah** (السنة) . [33 markah]
 - [c] **al-Qiyas** (القياس) . [34 markah]
 - [d] **al-Masalih al-Mursalah** (المصالح المرسلّة) . [34 markah]
4. Jelaskan perbezaan pendapat para ulama' usul fiqh tentang kedudukan sumber-sumber berikut:
- [a] Syari'at sebelum syari'at Nabi Muhammad s.a.w . [33 markah]
 - [b] **al-Istihsan** (الإستحسان) . [33 markah]
 - [c] **al-Qiyas** (القياس) . [34 markah]
5. Huraikan perbezaan maksud istilah-istilah berikut:
- [a] Wajib **mu'aiyan** (واجب معين) dan wajib **'aini** (واجب عيني). [25 markah]
 - [b] **mandub** (مندوب) dan **sunat** (سنة). [25 markah]
 - [c] Wajib **muwassa'** (واجب موسع) dan wajib **mudayyaq** (واجب مضيق). [25 markah]
 - [d] **Qiyas awlawi** (قياس أولوي) dan **qiyas fi ma'na al-asl** (قياس في معنى الأصل). [25 markah]
6. Huraikan prinsip-prinsip perundangan Islam seperti berikut:
- [a] Keyakinan tidak akan hilang dengan syak . [25 markah]
 - [b] Hasil setimpal dengan jaminan . [25 markah]
 - [c] Setiap 'ibadah pada asal hukumnya adalah haram . [25 markah]
 - [d] Kemudahan **rukhsah** tidak dikaitkan dengan maksiat . [25 markah]